

Ascó, política i coneixement

ENRIC MARÍN I OTTO

EL PUNT, 27/01/10

La polèmica organitzada al voltant de la pretensió del govern local d'Ascó que al seu municipi s'instal·li un «cementiri nuclear» obre moltes vies de reflexió. La primera, és que una vegada més haurem perdut l'oportunitat de discutir de forma reposada i equilibrada sobre el model econòmic, el model energètic i el model de país. Tal com s'ha plantejat, amb la simplificació emocional «cementiri sí o cementiri no», els partits polítics han prioritzat els interessos electoralistes més immediats per sobre de qualsevol altra consideració. Així, formacions favorables als transvasaments que mai s'han definit contràries a les centrals nuclears han irromput com les més bel·ligerants contra el magatzem de residus nuclears.

No sóc físic nuclear, ni geògraf especialitzat en planificació territorial, però em sembla prou evident que en la polèmica es barregen de forma desordenada tres debats: la valoració de l'energia nuclear, l'opció sobre el model econòmic i energètic, i l'equilibri territorial. Els tres debats estan interrelacionats, però no es poden barrejar de forma arbitrària. El debat sobre l'adequació o no de les centrals nuclears sempre ha estat dominat per factors bàsicament emocionals. No tinc coneixements tècnics per emetre opinió fonamentada, però crec que encara està pendent la discussió sobre el balanç real de riscos i beneficis de l'energia nuclear en relació amb les altres formes d'obtenció d'energia (hidroelèctrica, «renovables», hidrocarburs...). El balanç mediambiental podria ser molt diferent del que ara mateix està fixat en l'imaginari popular. El segon

debat vincula model econòmic i model energètic: estem disposats a reduir d'una forma significativa el consum d'energia elèctrica? Quanta energia elèctrica volem o necessitem i a quin preu? Podrem garantir aigua per a tothom sense recursos energètics massius? El tercer debat és el més clar: ni les Terres de l'Ebre tenen per què resignar-se a esdevenir l'habitació dels mals endreços del país, ni Catalunya pot avançar sobre la base de l'enquistament de desequilibris territorials.

Un dels mals de la política dels nostres dies és el divorci entre el criteri científic i tècnic i el debat polític. Això val per a la llei electoral o per al debat energètic. La tècnica sense política és tecnocràcia. Coartada intel·lectual de dictadures de tot signe. Però la política sense fonament tècnic és demagògia populista i garantia de mal govern.